Hans Kongl: Maij:ts af Sweriges UNIVERSALIER Till dhe Hög- och Wällbohrne Ständer Vthi Stoor-Furstendömet Littouen.

STOCKHOLM
Tryckt hoos JOHAN H. WERNER, Kongl. Booktr.

ij CARL med Gudz nåde Sweriges / Giötes och Wändes Konung Storförste til Finland / Hertig uti skåne / Estland Lifland / Carelen / Brehmen / Verden / Stettin-Pommern Caßuben och Wenden / Förste til Rügen / Herre öfwer Ingermanland och Wißmar ; Så och Phaltz-Grefwe wid Rhein / i Beyern / til Jülich / Cleve och Bergen Hertig. Giöre hwariom och eenom som dhet angå kan / hälst de Högwyrdige / Durchleuchtige / Hög- och Wällborne Stånder af Stoorfurstendömet Littouen / med heela deß loflige Ridderskap och Adel / här med witterligit / Att sedan wij till hämmande af dhet alldeles orättmåtiga kriget / hwilket Konung Augustus medelst den Oliviske Fredens kränckiande / oß påbördat / wij medh wår krigsmacht in i Påhlen inryckia måst / hafwe wij den oß tilfogadhe oförrätt således beijfra welat / att wij stedze och tillijka haft wårt affseende uppå dhen af honom jämwäll undertryckte Republiquen, ty wij förmärckia wäll / dhet Pohlens wåhlståndh medh wårt Konungarijke så noga förknippat är / att hwarken hon sin frijheet förswara / eij heller wij een säker och trygg fredh med henne begiå a fast mindre ernåå kunna / så framt icke baanemannen til dhetta o[illegible]å-sendet blifwer å sijdo satt / och för begge Rijkens säkerheet emoth dhes efterställares listigheet een tienlig försårgh buren. Den aldrahögste som een hämnare af all falskheet och orätträdigheet / haar och wårt upsåt således befrämjat / att sedan fienden allestädes på flychten drifwen / haar Påhlen fått tijdh grundeligen att undersättia dhe såår hwilka henne härtills afmattat / och för dheß widare fahra i tijdh

betiä-

betiäna sig af ett nödwändigt medell/ sedan hon af dhe allom wällbekante och högstwichtige orsaker/ af sin Thron och Säte affsatt dhes frijheetz vnderträdare Konungen/ och i dhes ställe åter vthwalt dhen allerdurchleuchtigste Furste/ Konung Stanislaum dhen första/ hwilken nyligen medh wanlige och anstendige Ceremonier dhen Pohlniske Chronan påsatt blefwen. Wij hafwe fördenskull/ ey så mycket i anseende af dhen oß wederfahrne rättmätige förnöijelsen för dhen oß tillfogade oförrätt/ som mehra på een återbringande säkerheet af godh Troo och fredzfördragens vprichtige efterlefnat i framtijdhen/ icke hafft betänckiande/ igenom wåre til Warschowiske Rickzdagen affärdade Sänningebudh/ att låta förnya medh åfwen dhenne Konungen och dhe Confæderade Ständer af Republiquen dhet gamla förbundet/ och dhen förra wänskapen/ medh sådane förträflige och Påhlen fördheelachtige willkor/ att dhet icke allenast/ föruthan någon förminskning af sine Grentzor/ återförwärfwat sigh den sönderbrutne fredhen/ uthan kan och giöra sigh försäkrat/ om wårt bijstånd och hielp emot sine/ så wäll in-som vt-rijkes fiender/ hwilka dhen nya Konungen i någon måtto anfächta willia/ samt alle dhem hwilka sigh kunna vnderståå att förhindra/ dhet Republiquen ey må åter bekomma dhen vhrgamla frijheten/ eller dhen Rätt och dhe Privilegier, som ett fritt folck tillhörige/ Men nu igenom Muschowitiske och Sachsiske stämplingar/ i dhen yttersta fahran råkade äre. Hwad wij i dhetta förbundet låfwat och tilsagt/ weela wij oß låta angelägit wara medh all redligheet och effter högsta förmågo att effterlefwa/ i dhet fasta och fulkomlige vpsätt/ wåre wapn ingalunda att nederläggia/ för än wij effter dhens högstes willie/ hwars biständh wij oß i wår rättmätige saak aldehls försäkre/ wij kunna see/ sielfwa Konungarijket Pohlen wara bracht i en godh Roo/ och den nya Konungen/ sedan dhes fien-

efinder äre fördrefne / uthan fahra. Vthi ett sådant vpsåth äre wij nu åter komne i Littouen / och hafwe dhen otwifwelachtige förhoppningen / dhet warda dhes förtråfflige Ständer och heela dhet loflige Ridderskapet hwilka alt här tills vnder den dem på halsen liggiande swåra lasten af een inbördes olycka / sine kraffter ey bruka kunnat / nu omsider till affskuddan af ett främmande ook / så myckit willigare sammanträda / som dhe wår hielp kringom sigh i negden hafwa. Huru willigt och lyckligen dhe Confæderade Pohlniske ständer dhetta giordt / är bekant / hwilkom Littouerne förmodeligen til modh och kiärlek emoth sitt fädernesland ey något låra efftergifwa / vthan till räddande af sitt fosterlandz hotande vndergång / dem medh ett tappert modh och godh wälwilligheet bijträda / så länge den beqwämlige lägenheten dhem dher till låckar och opmuntrar. J see nu liusligen frijhetenes hufwud Fanan wara vpsatter / för hwilken dhen Durchleuchtigste Konung Stanislaus framträder / hwilkom Konungarikets befästande så mycket mehra önskas må / som han der barn födder / en sachtmodig / tapper / Fädernes lagh wäll kunnig och dhen samme tilgedaan är / och altså dhen friheten / hwilken han medh modersmiölcken indruckit / så mycket sorgfälligare erhålla och förswara lårer. Hwad oß wedh kommer / så weele wij wåre wapn till dhetta företagande aldeles anwända / och åstunda för all wår möda dhen wij öfwer oß taga wilja / ingen annan eller nogon behageligare belöning / än att wij måge see Repubhliquen och hennes frijheet räddat och dhen nya Konungen på sin Thron befästat. Wij hafwe och af wårt vprichtige hiertelag allareda sådane Prof emot Republiquen wijst / dhet ingen haar orsaak at draga wår Intention i något twefwelsmåhl / ehuru den och will döma dhet nya medh Repupliquen giorde förbundet / eller wåre andre öfrige Actioner och gierningar. Hwar och een Rätsin-

sinnig lårer befinna / att wij än ingen gång tilbaka satt wår Troo och wåre löfften / dher wij lijkwähl dhe härligaste wilkor samt rijke Provintzer och länder / dhe oß af wår egen fiende tillbudne wordne / hafwa profitera och winna kunnat / men wij hafwe doch icke dheste min- dre heller / fastskiönt medh icke ringa wårt egit Rijkes o- lågenhet / welat bijspringa Republiquens wällfärd / än i nå- gon måtto wijke ifrån wårt gifne Parol. Hwad der e- mot wåre fiender i sinnet hafwa / lårer förmodeligen ingen af wrede och haat så förblindat wara / att han sådant icke lårer kunna skönja och dher före en faasa båra. Ingen i- bland Eder kan dhet obekandt wara / ehuru han dhet och skulle förbårga weela / hwad den förra Konungen ifrån sitt första tillträde till regimente / till hela Republiquens men enkan- nerligen Littouens förderf / i sitt hierta beslutit / hwilket här att föreställa så mycket onödigare är / som J deraf hafwe åthskil- lige af sielfwa Republiquen wälförtienre Måns wittnesbörd hwilka ey hafft betänckiande medelst vppenbara skriffter des margfallige skadlige förehafwande och Actioner allom att vppenbara. Då han nu dhet samma medelst wåra wapn ey fått wärckställa / och seet dhet han ifrån sine fördhelar stöt- ter war / haar han in i sielfwa Republiquens Provincer dragit Pohlniske Nationens affsagde fiende / medh hwilken han tilförende / hwilket såkert nog bekant är / giordt och slutit heem- ligit afftahl och förbund / icke mindre Pohlen än Swerige att vndertrampa. Hwilka nu denne å färde warande fahra / då dhen föruth spått och warnat worden / ey hafwa troot / dhe öpne nu sine ögon / så få dhe see / huru dheras Få- derneslans och hälst Littouen är vpfylt af een hoop Muscho- witiskt och barbariskt manskap. Såsom nu ingen såija kan / dhet denna myckenheeten är införd til den åndan / att rädda Pohlen vthur wåra händer / effter som wij tilförende oß nogsambt förklaradt j dhet wij af dhes land ey något oß til

wäl-

wälla wela / och dhet samma nyligen medelst dhet slutna förbundet bekräfftat / ty heemstelles hwarjom och enom sielf att döma / till hwad ändamåhl sådant syffta må. Haar dhet sitt afseende på dhen förra Konungens åter insättiande / så låter och dhen gamla Comœdien å nyo bringas på baanen / hwilken otwifwelachtigt låter ländа Pohlen och Littouen till ett ounwijkligit förderf och undergång / ty då dhen ena skulle blifwa befästat i sitt herrawälde / så worde dhen andra och taga sin belöning för sitt oråttmätige förbundh och bijstånd / uthur sielfwa hiertat af Republiquen. Kan fuller om dhen / hwilken emot oß så stoor frikostigheet betygat / dhen omtankan fällas / att han sin så kär förswurne wän / om een mindre eller sparsammare Stickpenning försäkra skulle? Som och dhe / hwilka låra hafwa läst de breff / som dhet förflutna åhret till Muskou skrefne äre / snart låra kunna döma / hwad Zaarens hogh leker uppå / då dhe seet att Stoorfurstendömet Littouen är honom i hans titull tillagt: j medler tijd weta fuller dhe af hwars hielp konung Augustus wedh denne Pests Införande innan Republiquens grenser sigh betient / att gifwa det ett skeenachtigt Nambn / dher doch nogsamt skönjes / att dhe heller see dhet Republiquen må heel och hållen gåå i grund / än att släppa något af sine blinde Affecter. Men dhesse låra finna sigh bedragne / då dhe i dhen tanckan stått att dhenne Siukan hwilken förswagat Republiquens Inälfwar / skal wara så lät at fördrifwa / som hon infördh och förorsakat worden. Ty hwem kan föreskrifwa Mußowiternas herrewäldes åtro nogon lagh? eller ho är wäll så eenfaldigh / som troo will / att dhe strart medh toma händer begifwa sigh bordt på dheras anmodan hwilka dhem till sigh kallat och infordrat. Dhen som en gång wijst / sig föga achta slutne helige förbundh / hwem will då inbilla sigh dhet han framdhels sådane bätter låter efterlefwa. Eller hwem will dherom giöra sigh försäkrat att dhen hwilken

ken gifwit ifrån sigh så margfalliga teckn af een vpblåst och omå-
telig ande / dhen hwilken hanterar Pohler och Littouerne lijka
som slafwer och trålar/ trachterar dheras Gudz tienst föracht-
lig/ skall blifwa lindrigare/ enår han ey mehr lärer hafwa at
fruchta sigh för wåre wapen. Fast snarare warder han o-
twifwelachtigt afläggiandes dhen härtils simulerade falska
lofwen/ och falla dhem hwilka honom hulpit så mycket här-
dare. J medler tijdh förmärckia dhe wäll allareda fruchten
af sin hårdnackenheet/ i dhet dhe sielfwa löpa fahra om sine
godz och egendom/ sedan allereda dheras Fäderneslandh märk-
ligen ödelagt är / och see sine förwanter / wänner / Föräldrar
och barn till träldom bortföras / och lära omsider sielfwa
måst böija sine styfwe halsar/ vnder dhet muschowitiske ooket.
Altfördhenskull wele wij alle dhem/ hwilkom dheras egen och
dhet allmänna bästa än om hiertat är/ medelst denne skrifft
samt och synnerligen förmant hafwa/ att dhe omsider weela fat-
ta hälsosammare Rådhslagh och sedan dhe aflagt dhen i grund
förderfwande oenigheten / medh samhällige hiertan och sin-
nen sälla sig til dhen Societet, hwilken medh dhen Durchleuch-
tigste Konungen Stanislaum sig företagit dhen under föttren
trädde frijheten at återskaffa och hela Republiquen af dhes
undergång at befrija. Dhem widrige sinnade är een allmän
förgätenhet tilsagt af alt dhet som tilförende kan begått wa-
ra/ och dhem ett fritt tilträde til Republiquens Skiött lem-
nat. J förmågo dheraf wij och benägne äre / ey al-
lenast at taga them / hwilka wij förnimma wara för then all-
männa Saken redeligen sinnade/ i wår skydd och hägn / u-
than och förswara dheras Egendom och Godz emot alt fiendt-
ligit öfwerwäld / och för alle wijdrigheter att befrija ; dhe
måge fördenskull återwända at befrämja sitt egit Fädernes-
landz undergång / och betänckia/ dhet ingen Seger blodiga-
re och dyrare är/ än dhen/ hwilken medh Borgarenars blodz-
spillan förwärfwat warder. Mycket bättre och nyttigare
lärer

låter dhet wara / at wända sin ijfwer emot dhen allmänne Swäriges och Pohlens Fiende / nu medan han antingen gå år förströdder / eller sig så undangömmer / att han innom Fästningerne söker sin säkerhet. Wij för wår andeel / wilja nogsamt dherom betänckte wara / att således föra wåra saker / att dhet skal lända til bägge Rijkens nytta / heder och upkomst. Men dhe hwilka detta twärt tilbiudande tilträde förachta / och än icke måtte af sitt Fäderneslandz förderf / utan framhärda i sitt straffwärdiga upsåt emot Republiquen och dhen Nya Konungen / hwilken wij efter ytterste wår Förmågo att förswara / oß föresatt / dhe måge då tilskrifwa sin egen hårdnackenhet / när dhe lära fåå niuta dhet onda / dhet dhe efter all billigheet och krijgzmaneer wäl förtient / hwilket doch igenom een tijdig uthlåtelse / förekommas och afböijas kan. Och på dhet at dhet samma / hwad man tiänligit achtat hwarjom och enom att warna före / så mycket krafftigare wara må / så hafwe wij denne Skrifft medh wår hand underskrifwit och medh wårt Kongliga Insegel förseglat / til alla Woijwodskaper i Storförstendömet Littouen försända welat / gifwit i wårt Winterläger uthi Camionce den 27 Januarij Anno 1706.

CAROLUS

C. Piper.